

Raad ↙
Volksgezondheid
& Samenleving

Werken aan sociale verbondenheid

Floortje Scheepers

12 juni 2026

Event Odensehuis Animi Vivere
Burgerinitiatieven doen ertoe!
Wijchen

**De Raad voor
Volksgezondheid &
Samenleving is een
strategisch en onafhankelijk
adviesorgaan voor de
regering en het parlement.**

De Raad bestaat uit 10 leden en een directeur en staat onder voorzitterschap van Jet Bussemaker. Een team van ca. 30 adviseurs en ondersteuners vormt samen met de Raad de RVS.

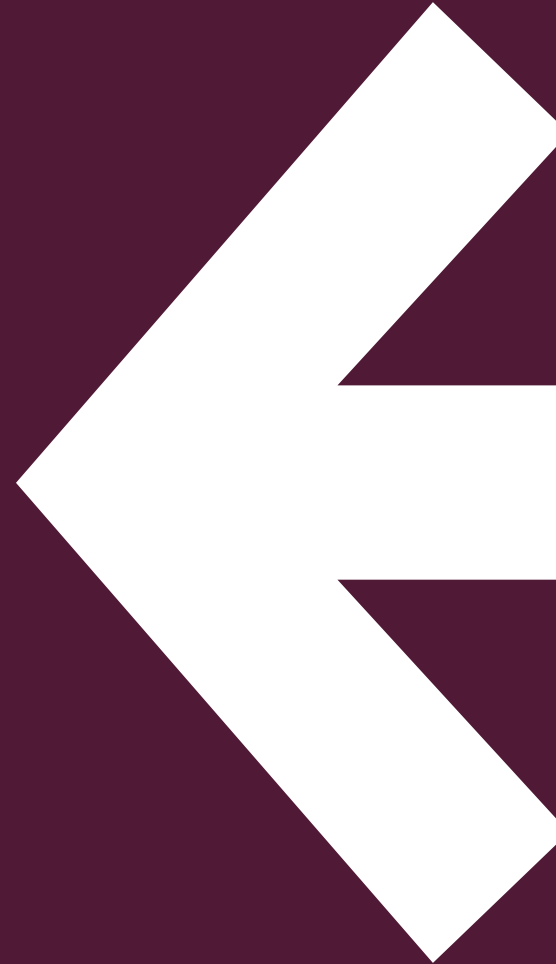

De Raad voor Volksgezondheid
& Samenleving inspireert en
adviseert over hoe we morgen
kunnen leven & zorgen

Opbouw

Sociale verbondenheid

- Waar hebben we het over?
- Hoe belangrijk is het?
- Hoe kunnen we beter en meer recht doen aan het belang ervan?
- Wat betekent dit voor jullie?

Raad ↙
Volksgezondheid
& Samenleving

Anders leven en zorgen

Naar een gelijkwaardig
samenspel tussen
naasten, vrijwilligers
en beroepskrachten

Op de rem!

De mentale volksgezondheid van
Nederland staat onder druk. De Raad voor
Volksgezondheid & Samenleving (RVS)
slaat alarm!

Raad ↙
Volksgezondheid
& Samenleving

Gezond verbonden

Werken aan sociale verbondenheid in een
geïndividualiseerd zorgstelsel

**Sociale
cohesie**

Gemeenschapszin

Etc.

**Bewoners-
initiatieven**

**Informele
zorg**

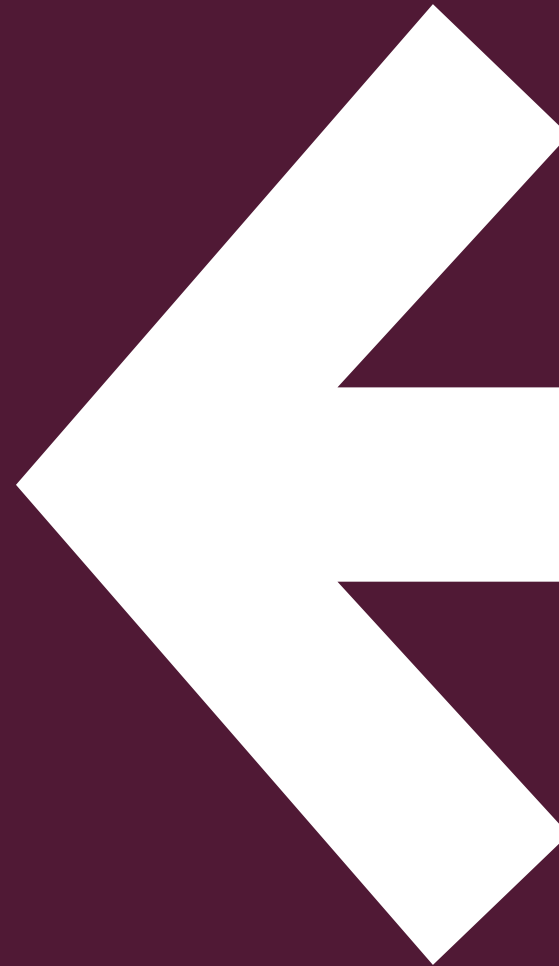
**Sociale
basis**

Noaberschap

**Sociaal
kapitaal**

Gemeenschappelijk

Sociale relaties zijn
het fundament
van de samenleving.

DISCLAIMER
Niet alle relaties zijn gezond.
Niet met alle gezonde relaties
doe je gezonde dingen.

En dat niet alleen

Sociale relaties zijn goed
voor onze gezondheid.

Individueel

èn collectief:
volksgezondheid & samenleving

↳ Wat denken jullie?

Wat draagt het meest bij aan een goede gezondheid?

- Griepvaccinatie
- Voldoende bewegen
- Niet roken
- Gezond gewicht
- Sociale relaties

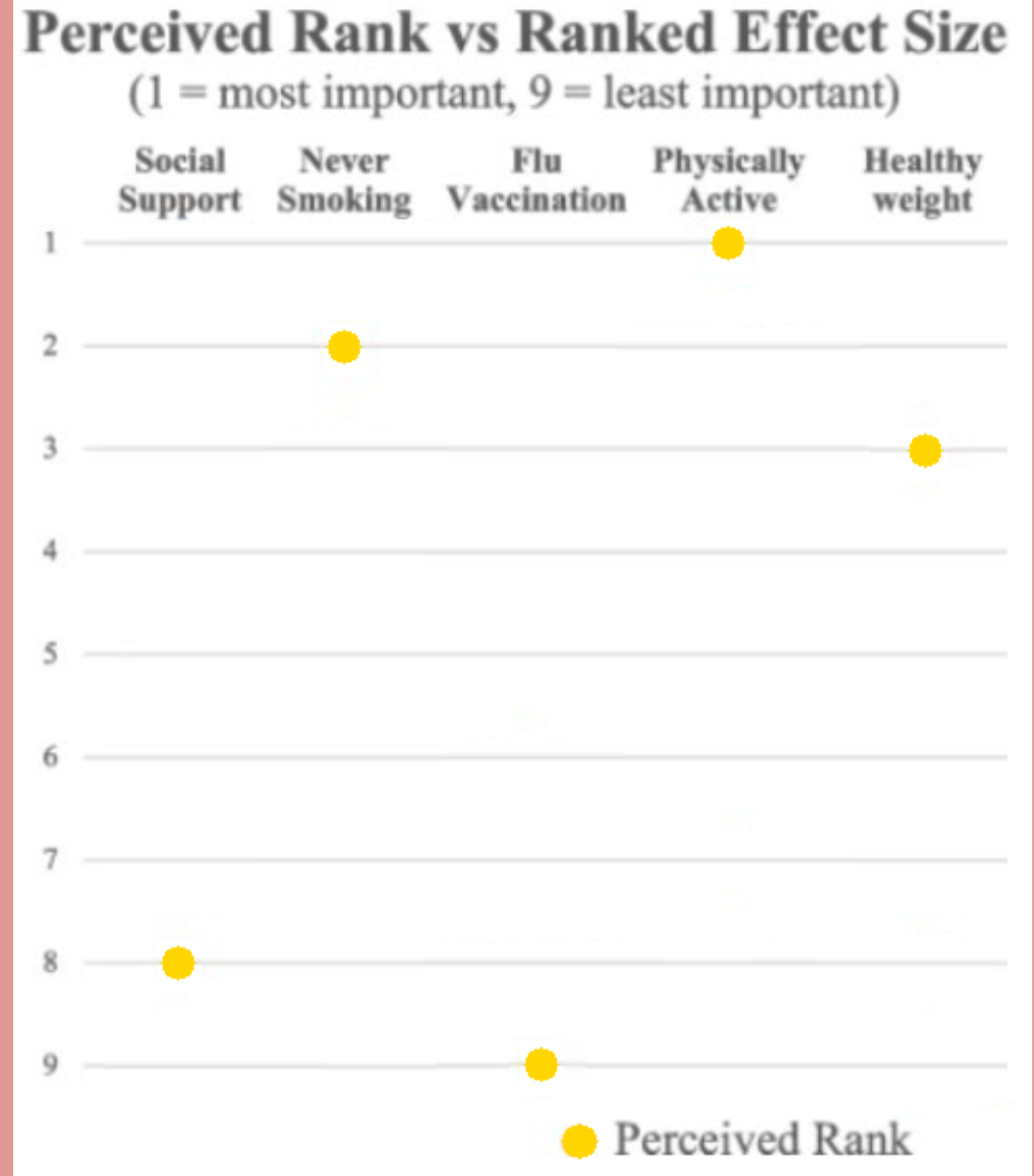
↳ Wat denken mensen?

Deelnemers werd gevraagd beschermende factoren te rangschikken op basis van hoe belangrijk ze zijn voor een lager sterfterisico.

Rechts zie je het verwachte effect.

Bron:

Proctor, A. S., & Holt-Lunstad, J. (2025). Blind spots in health perception: the underestimated role of social connection for health outcomes. *BMC Public Health*, 25(1), 572.

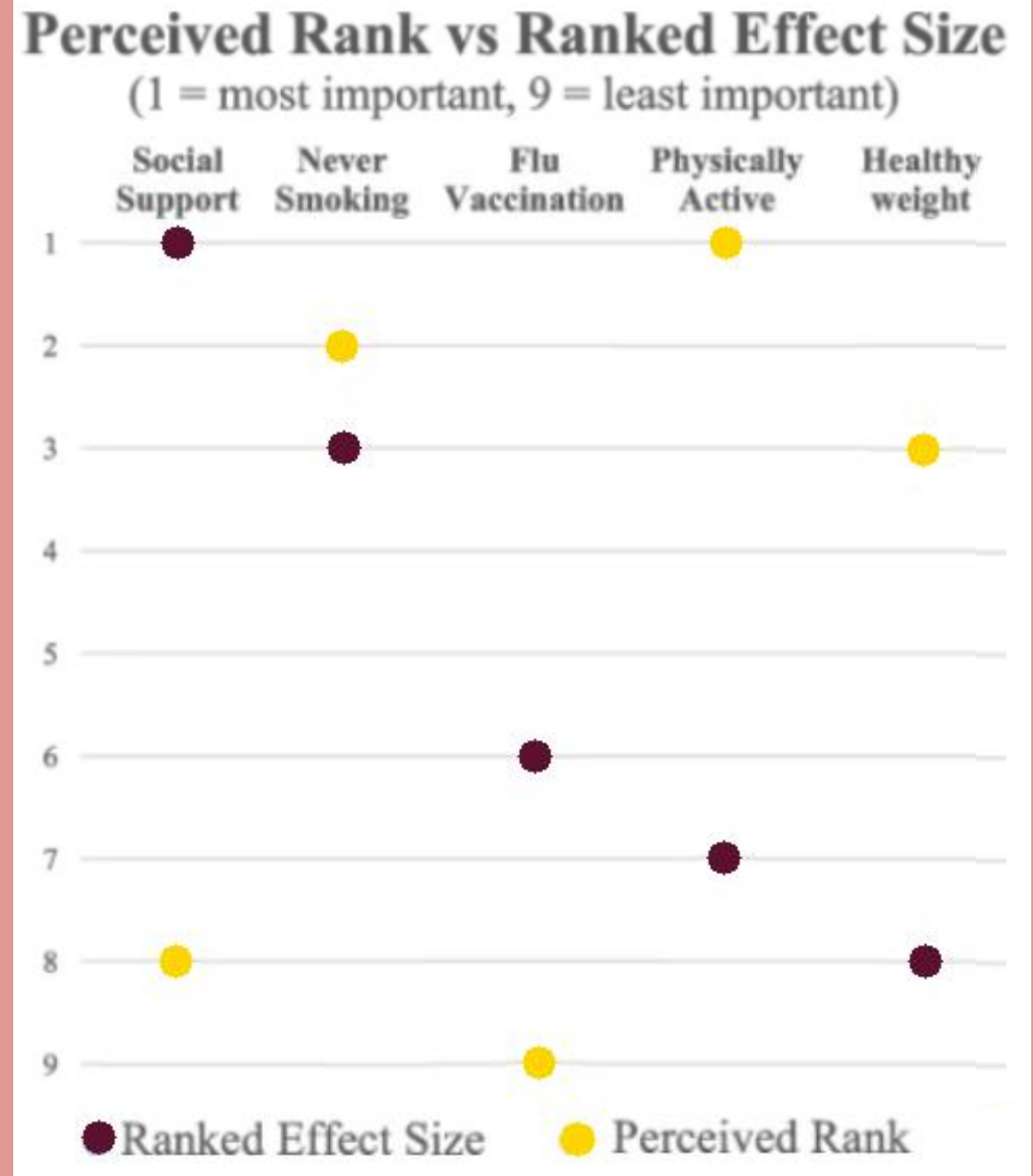
↳ En hoe is het?

Deelnemers werd gevraagd beschermende factoren te rangschikken op basis van hoe belangrijk ze zijn voor een lager sterfterisico.

Rechts zie je het verwachte effect versus het daadwerkelijke effect.

Bron:

Proctor, A. S., & Holt-Lunstad, J. (2025). Blind spots in health perception: the underestimated role of social connection for health outcomes. *BMC Public Health*, 25(1), 572.

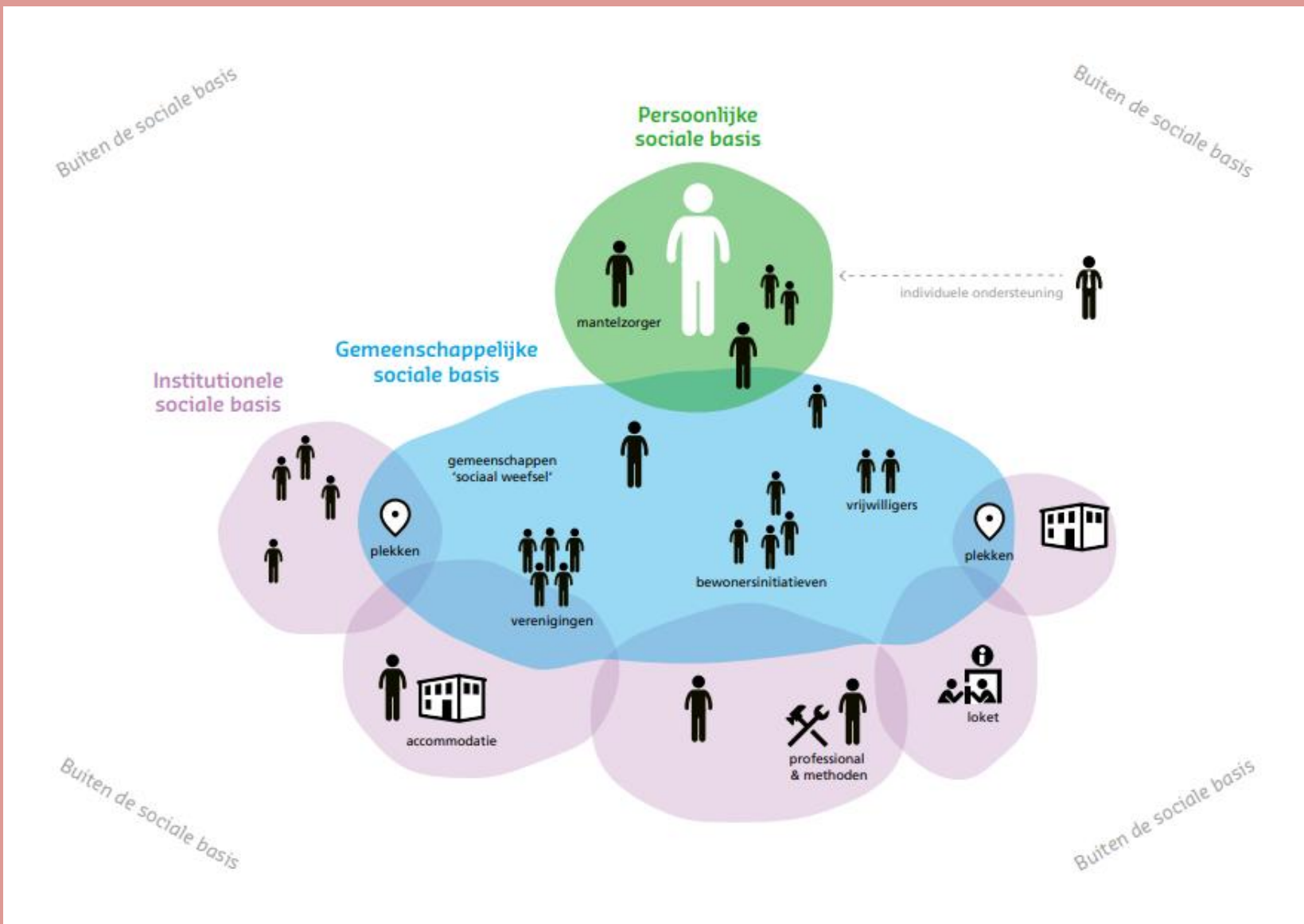
Sociale relaties zijn goed voor de gezondheid

Gezonde sociale verbondenheid ...

- voorkomt (verergering van) gezondheidsklachten
- steunt bij proces van ziekte of aandoening
- versnelt en verbetert herstel en bij het vinden van een nieuwe balans in het leven

En het is belangrijk voor een veerkrachtige en weerbare samenleving.

De sociale basis

Bron: <https://www.movisie.nl/publicatie/wat-rekenen-we-wel-tot-sociale-basis-wat-niet>

↳ Persoonlijke sociale basis

Familie, vrienden, buren, collega's, etc.
> Je eigen sociale netwerk

Knelpunten

- Overbelasting van naasten (mantelzorgers)
- Inrichting publieke ruimte

Gemeenschappelijke sociale basis

Verenigingen, coöperaties, buurt-appgroepen, bibliotheek, etc.

> **Netwerken, offline en online**

Knelpunt

Mismatch met werkwijze instanties

↳ Institutionele sociale basis

> Overheden en andere organisaties

Knelpunten

- Focus op individu
- Financiering

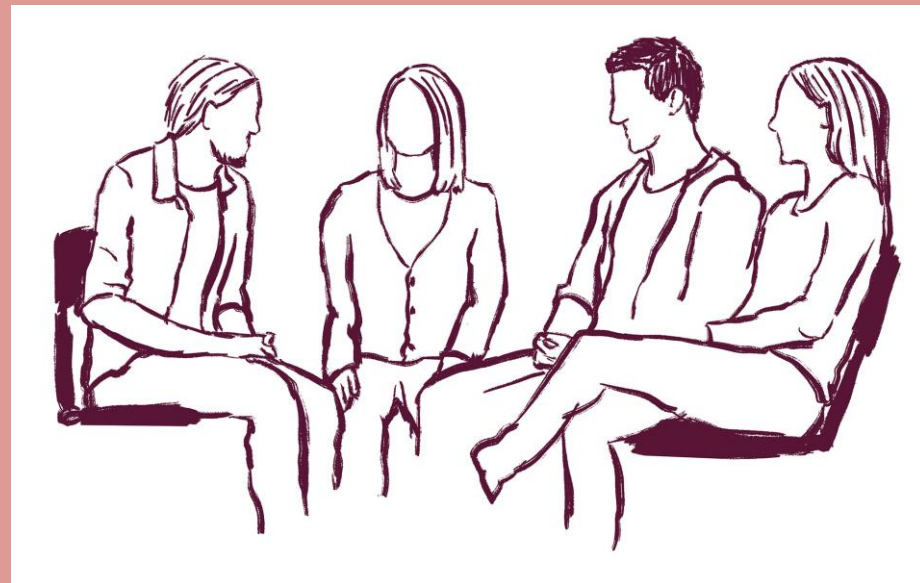
↳ Hoe dan?

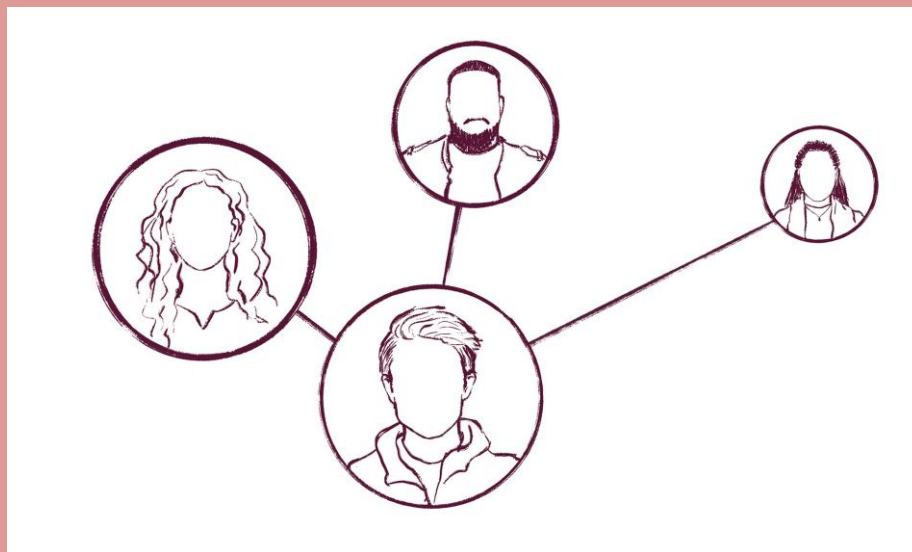
Oog hebben voor sociale verbondenheid

Matchen netwerken

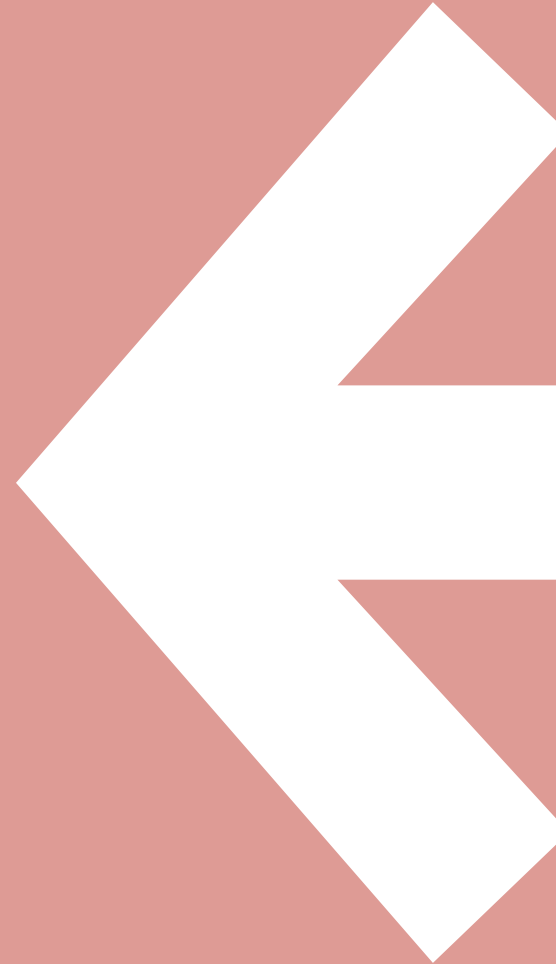
Platform bieden

Positioneren
bestaand
netwerk

Inzichten

- Meer bewustzijn nodig van belang sociale relaties
- Sluiten aan bij wat inwoners, bewoners, patiënten en cliënten zelf (al) doen, kunnen en willen.
- Ga niet zelf het wiel uitvinden.
Bv. in de zorg: zoek sociaal werk op.
- Overheden en organisaties kunnen sociale relaties versterken.
En enorm in de weg zitten.

↳ Aanbevelingen

- Creëer fysieke ruimte voor sociale ontmoetingen
- Zet meer in op collectief aanbod en groepsondersteuning in plaats van individuele trajecten
- Waardeer en ondersteun (bewoners)initiatieven gericht op verbinding dmv van financiering van collectieven ipv individuen.
- Neem sociale relaties mee in de publieke waardenafweging en kwaliteitsafweging.